Odchov plemenných býků v roce 2011

V roce 2011 bylo (za I. a II. turnus) vybráno do plemenitby 35 plemenných býků. V porovnání s rokem 2010 je to o 7 plemenných býků méně. Tento pokles je způsoben výpadkem počtu vybraných býků na odchovnách plemenných býků (OPB) o - 8. Počet býků v odchovu u chovatele zůstal v tomto období na stejném počtu, ale počet vybraných býků je vyšší o jednoho. Přehled za I. a II. turnus je v tabulce 1. Na OPB došlo i k poklesu podílu vybraných býků, který ale je

1) Výběry býků

Odchov	I+II turnus 2011				
	V testu	vybráno	Vyřazeno		Podíl % vybraných
			Před výběr.	Při výběru	
OPB	26	19	4	3	73,1%
U chovatele	23	16	4	3	69,6%
celkem	49	35	8	6	71,4%
	I+II turnus 2010				
OPB	34	27	3	4	79,4%
U chovatele	23	15	6	2	65,2%
celkem	57	42	9	6	73,7%

částečně kompenzován vyšším podílem vybraných býků u chovatele. Podrobnější přehled je k dispozici na stránkách ČSCHMS. V tabulce 2 je za rok 2011 porovnání růstové schopnosti testovaných býků podle odchovu. U prvního turnusu je neobvykle vyšší porodní hmotnost u býků testovaných u chovatele.??? Uvádění porodních hmotností jsme již řešili se svazem. Nechci tvrdit, že to nemůže být pravda, ale je to zvláštní. Zároveň je mírně vyšší i hmotnost ve 120 a 210 dnech. Roční hmotnost býků na OPB již odráží vyšší úroveň přírůstku na OPB.

2) Růstová schopnost býků

turnus	**Odchov**	**počet**	**por.hmot**	**teo120**	**teo210**	**teo365**
I	**OPB**	16	42,9	196,3	317,1	516,0
	u chovatele	11	51,6	208,5	318,5	500,7
Celkem I. turnus		27	46,4	201,3	317,7	509,8
II	**OPB**	10	46,0	214,9	330,8	571,4
	u chovatele	12	46,6	184,8	302,1	478,6
Celkem z II. turnus		22	46,3	198,5	315,1	520,8
Celkový průměr		49	46,4	200,0	316,6	514,7

U býků v II. turnusu jsou již dosahované hmotnosti býků na OPB výrazně lepší. To je ostatně zřejmé z tabulky 3. V této tabulce jsou uvedeny dosažené přírůstky v odchovu. U odchovu u chovatele nejsou v tabulce pochopitelně uvedeny přírůstky v testu (Prt), korigovaný přírůstek v testu (PriTk) a dosažený přírůstek od narození do zahájení testu (PrirNt). Shodný je pro oba odchovy přírůstek od vážení pro hmotnost ve 210 dnech a konec testu (Pr210-TK) a přírůstek životní (PrirNar). U I. turnusu opět nejsou výrazné rozdíly ve srovnatelných přírůstcích Pr210-TK a PrirNar. Vysoký přírůstek v testu (Prt) u II. turnusu a to v porovnání s I. turnusem, se neprojevil nijak výrazně na korigovaném přírůstku v testu (PriTK). Pochopitelně tento přírůstek je „očištěn“ o vliv negenetických

vlivů. Srovnatelný je i přírůstek od narození do zahájení testu (PriTk). Vysoký přírůstek od 210 dní do konce testu u těchto býků 1614 g zvyšuje přírůstek od narození (PrirNar). Bylo by zajímavé vyhodnotit oba tyto přírůstky stejně jako je korigován přírůstek v testu. Dá se předpokládat, že by se snížily jako u přírůstku v testu. Na druhé straně by bylo vhodné zvýšit přírůstek od narození u býků testovaných u chovatele ve II.turnusu. Ve Francii jsou rozhodně dosahovány vysoké přírůstky u býků, kteří jsou na odchovnu připraveni a to na úrovní 1400 až 1450 g. To odpovídá našemu PrirNt.

3) Přírůstky býků

Turnus	odchov	Prt	PriTk	PrirNt	Pr210-TK	PrirNar
I	**OPB**	1604	1667	1249	1398	1350
	u chovatele				1381	1320
Celkem z I. turnus		1604	1667	1249	1392	1339
II	**OPB**	1740	1686	1297	1614	1438
	u chovatele				1268	1244
Celkem z II. turnus		1740	1686	1297	1419	1329
Celkový průměr		1654	1674	1267	1404	1334

V tabulce 4 jsou sledované tělesné rozměry. Zatím co u roční výšky v kříži jsou mezi býky na OPB a u chovatele relativně velké rozdíly, u výšky při konci testu jsou rozdíly menší (zejména u I. turnusu). Hmotnosti ke konci testu jsou u II. turnusu opět ovlivněny dosahovaným přírůstkem.

4) Výška v kříži a hmotnost

turnus	odchov	KrizRok	KrizZV	HmotZV
I	**OPB**	137,6	141,3	614
	u chovatele	132,0	141,0	615
Celkem z I. turnus		135,9	141,2	615
II	**OPB**	139,0	140,4	592
	u chovatele	132,5	136,0	542
Celkem z II. turnus		135,8	137,9	564
Celkový průměr		137,8	139,7	591,3

Při hodnocení zevnějšku (tabulka 5) jsou býci v I. turnusu u chovatele lepší než býci odchovávaní na OPB. U druhého turnusu mají býci na OPB vyšší hodnocení tělesného rámce, ale v ostatních ukazatelích jsou býci srovnatelní. Může se zde projevovat i genetika. U chovatele ve II. turnusu jsou

5) Hodnocení zevnějšku

turnus	odchov	TRcel	KTcel	OScel	UTcel	Celkem
I	**OPB**	22,9	18,3	18,3	6,2	66
	u chovatele	22,6	21,6	21,9	7,6	74
Celkem z I. turnus		22,8	19,5	19,6	6,7	69
II	**OPB**	24,9	18,7	18,3	6,6	68
	u chovatele	19,1	18,7	18,1	6,1	62
Celkem z II. turnus		21,6	18,7	18,2	6,3	65
Celkový průměr		22,3	19,1	19,0	6,5	67

Již otcové z přirozené apod. Objektivnější pohled do tohoto problému může vnést hodnocení zevnějšku podle relativních plemenných hodnot v tabulce 6. Býci v I. turnusu u chovatele mají výrazně lepší plemenné hodnoty než býci na OPB. U býků ve II. trurnusu jsou plemenné hodnoty stejné. Rozdíly ve vlastním hodnocení zevnějšku a v plemenných hodnotách jsou v podstatě shodné.

6) Relativní plemenné hodnoty pro zevnějšek

turnus	odchov	rphTR	rphKT	rphOS	rphUT
I	**OPB**	105	101	100	102
	u chovatele	116	118	117	119
Celkem z I. turnus		109	107	106	108
II	**OPB**	109	104	102	104
	u chovatele	109	104	102	104
Celkem z II. turnus		109	104	102	104
Celkový průměr		109	106	104	106

V případě růstu v přímém a maternálním efektu se býci liší především u II. turnusu v přímém růstovém efektu a telení v maternálním efektu. Zde se v pozici otců býků na OPB objevují top býci OSBOURNE KH, RITCHIE KH, ale také TOKAPI. Tyto plemenné hodnoty býků jsou uvedeny v tabulce 7.

7) Relativní plemenné hodnoty pro průběh porodu a růst

turnus	odchov	RPHpp	RPHru	RPHmapp	RPHmaru
I	**OPB**	97	109	102	101
	u chovatele	94	108	100	103
Celkem z I. turnus		96	108	101	101
II	**OPB**	92	116	108	103
	u chovatele	97	108	103	104
Celkem z II. turnus		95	112	105	103
Celkový průměr		95	110	103	102

Pokud se podíváme na celkové porovnání I. a II. turnusu jsou rozdíly v plemenných hodnotách snad jen v růstu pro přímý efekt. Hodnocení úrovně odchovu býků se budeme na stránkách BA věnovat i nadále. Je možné provádět tyto rozbory podle otců (inseminace a přirozená), podle matek (třída TQ) podobně.